

Asia: VN/35911/2024

Luonnos hallituksen esityksestä laiksi päästökauppalain ja energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

WWF kiittää mahdollisuudesta lausua tässä asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

1. Yleisiä huomioita ehdotuksesta

Päästökauppalailla on implementoitu päästökauppadirektiivin säännökset. WWF pitää tärkeänä, että hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan päästökauppalain säännöksiin korjauksia niissä ilmenneiden virheiden oikaisemiseksi (esimerkiksi 7 §, 73 § ja 97 §), tarkennuksia sääntelyn selkeyden ja täsmällisyyden parantamiseksi (esimerkiksi 5 §, 21 § ja 59 §) sekä muutoksia, joiden avulla säännökset saataisiin vastaamaan paremmin EU-oikeuden sisältöä (esimerkiksi 48 §, 65 § ja 81 §).

WWF keskittyy lausunnossaan päästökauppalain 26 §:ään esitettäviin muutoksiin, joilla pyritään selkiyttämään biomassaa käyttäviä laitoksia koskevaa sääntelyä.

2. Tarkempia huomioita päästökauppalain 26 §:ää koskevista muutosehdotuksista

WWF kannattaa ehdotusta lisätä päästökauppalain 26 §:ään uusi 3 momentti. Vaikka laitos olisi suljettu päästökaupan ulkopuolelle sen käytettyä yli 95 % kestäväää biomassaa vuosina 2019–2023, tulisi laitoksen hakeutua uudelleen päästökaupan piiriin, jos fossiilisten polttoaineiden käyttö lisääntyy ja 95 prosentin raja alittuu.

WWF katsoo, että ottaen huomioon EU:n päästökauppajärjestelmän tavoitteen vähentää teollisuuden hiilidioksidipäästöjä, edellä esitetty sääntely olisi perusteltu, sillä se voisi rajoittaa päästökaupan ulkopuolelle suljettuja laitoksia lisäämstä fossiilisten polttoaineiden käyttöä, koska laitos olisi velvoitettu hakemaan päästölupaa fossiilisten polttoaineiden käytön lisääntyessä. Lisäksi sääntely varmistaisi, että jos päästökaupan ulkopuolelle suljettu biomassalaitos alkaisi kaikesta huolimatta lisäämään fossiilisista polttoaineista aiheutuvia päästöjään, niitä ei tilastoitaisi jo ennestään merkittäviä päästövähennyspaineita kohtaavalle taakanjakosektorille, vaan päästökaupasektorille, koska laitos olisi tällaisessa tilanteessa velvoitettu hakeutumaan päästökaupan piiriin.

Ehdotetun 23 §:n 3 momentin mukaan päästölupaa tulisi hakea, jos syntyy epäily siitä, että kestävä biomassan poltosta aiheutuvat päästöt ovat enää enintään 95 % laitoksen kokonaispäästöistä. Säännöskohtaisten perustelujen mukaan tämä epäily olisi ensisijaisesti toiminnanharjoittajan oma. WWF katsoo, ettei epäily ole yksin riittävä varmistamaan, että laitokset hakeutuisivat momentin mukaisissa tilanteissa uudelleen päästökaupan piiriin. Sääntelyn tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi WWF pitää tärkeänä, että epäily kytketään toiminnanharjoittajaa koskevaan päästöjen tarkkailuvelvoitteeseen. Vaikka 3 momentin sääntelyn piiriin kuuluvat laitokset ovat lähtökohtaisesti suljettu päästökaupan ulkopuolelle, WWF katsoo, että kyseisten laitosten toiminnanharjoittajille tulisi voida poikkeuksellisesti asettaa päästökauppalain 13 §:n 2 momentin mukainen tai tätä vastaava päästöjen tarkkailuvelvoite.

3. Muita huomioita

WWF haluaa tässä yhteydessä kiinnittää ministeriön huomion lainsäädännön tuleviin päivitystarpeisiin, joita tulisi mahdollisuuksien mukaan jo ennakoida. Moniin biomassan polttolaitoksiin suunnitellaan hiilidioksidin talteenoton investointeja, jotka mahdollistaisivat hiilidioksidin pitkäaikaista varastointia. Tällaisten teknologisten ratkaisujen mahdollistamien niin sanottujen negatiivisten päästöjen laskentaan voi merkittävästi vaikuttaa se, kuuluuko laitos taakanjakosektorille vai päästökaupasektorille. WWF:n kanta on, että pysyvät hiilenpoistot tulisi käsitellä täysin erillisenä ilmastopolitiikan lohkona, jolla on oma määrällinen tavoitteensa. Lain perusteluihin olisi syytä kirjata vähintään, että tällä lainsäädännön muutoksella ei ratkaista kysymystä siitä, mihin ilmastopolitiikan lohkoon tekniset hiilinielut lasketaan.

Nordman Bernt
WWF Suomi